

durumu söz konusu. İkincisi, oturum başlıklarından ve bildiri özetlerinden -ki bu bilgilere web sayfasından da ulaşılabilir- yola çıkılarak yapılacak kuşbakışı bir değerlendirme, konferansın taşıyıcı öğelerine ilişkin söz söylemeyebilirdi.

Kitap Eleştirileri

Medya Halka Nasıl Evet Dedirtir?

Kitle İletişim Araçlarının Ekonomi Politikası

Chomsky ve Edward S. Herman (1999). İstanbul: Minerva Yayınları. 139 sayfa

Önder İşleyen

Chomsky ve Herman, medyayı, liberal öğretinin gerçeği araştırdığı, otoriteden bağımsız özerk bir alan olduğu ve nesnel bir şekilde sunulduğu takdirde gerçeğin bilgisini verebileceği değerlendirilmesine karşı, devlete ve özel sektör etkinliklerine hükmeden özel çıkarlara destek işlevini yerine getiren bir araç olarak tanımlamaktadır. Sahipleri ve yöneticileri tarafından medyada hangi haberlerin yer alacağı, ne şekilde işleneceği, neyin seyredilip/dinleneceğine ve düşünüleceğine karar verilerek, düzenli propaganda kampanyalarıyla medya sevk ve idare edilmektedir.

Neyin haber olduğunu tanımlayarak haberleri biçimlendiren ve medyayı bir düzen içerisinde tutan önemli aktörler bulunmaktadır. Bu aktörler arasında iş dünyasının önde gelen isimleri, önemli medya kuruluşlarının sahipleriyle, üst düzey yöneticileri ve bu alanda yapıcı girişimlerde

bulunmaları uygun görülen çeşitli kişilerle gruplar yer almaktadır. Burada betimlenen, Chomsky ve Herman'a göre bir çeşit 'güdümlü piyasa sistemi'dir. Chomsky ve Herman 'güdümlü piyasa sistemi' tarafından belirlenen medya içeriklerini ortaya koymak ve medya ürünlerinin, üretim araçlarının sahipliğini yapan sınıfın çıkarlarına olduğunu ispat etmek için propaganda modeli kurarak, haberlere bu modeli uygulamaktadır.

Kitle iletişim araçlarının temel işlevi, yazarlara göre üretim araçlarına sahip olan sınıfın iktidarını devam ettirmek ve meşruiyetini sağlamak için içerikleriyle yanlış bilinç üretmektir. Dolayısıyla bu işlevini yerine getirmek için de sistemli bir propaganda yürütmektedir. "Kitle iletişim araçları, halka mesajlar ve simgeler ileten bir sistem oluşturur. Kitle iletişim araçlarının işlevi, bireyleri bilgilendirmek, eğlendirmek ve onları toplumun kuramsal yapısıyla bütünleştirecek değerleri, inançları ve davranış biçimlerini onlara aşlamaktır. Servetin belli kesimler elinde toplandığı ve büyük sınıfsal çıkar çatışmalarının yaşandığı dünyada bu işlevi yerine getirmek sistemli bir propaganda modelini gerektirir"(21).

Toplum içerisinde büyük servet ve iktidar eşitsizlikleri yaşanmaktadır. Medya da bu eşitsizlikleri yaratan sınıfın bir aracıdır. Bu eşitsizliklerin üzerine örtmek için medyanın işlevi ise propaganda yapmaktır. Medyada söylemin ve yorumun ilkelilerini belirleyen, neyin öncelikli haber olabileceğini tanımlayan ve medyanın işlevini belirleyen propaganda modeli içerisinde belli süzgeçler bulunmaktadır. Bu süzgeçler medya pratikleri içerisinde öylesine içselleştirilir ki, haberleri düzenleyen kişiler profesyonel haber ölçütleri olarak belirlenen bu süzgeçlere uyarak nesnel haber oluşturduğuna inanmaktadır. Propaganda modelinde haberler beş süzgeçten geçmektedir:

- 1- Medya şirketinin büyüklüğü, mülkiyeti, kar amaçlı oluşu ve sahiplerinin serveti,
- 2- Reklamcılığın medyanın en önemli gelir kaynağı olması,
- 3- Medyanın haber kaynakları,
- 4- Tepki ve yatırımsal kurumlar,
- 5- Sol muhalif toplumsal hareketler üzerinde denetim kurma.

Chomsky ve Herman bu süzgeçleri anlatırken, işçi sınıfı gazetelerinin nasıl ortadan kalktığı ve sermayenin etkileri üzerinde odaklanmaktadır. Bütün süzgeçlerde belirleyici olan medyanın yer aldığı sistem içerisindeki işlevi ve konumudur. Medya bir yandan yanlış bilinç üreten bir aygıt olmakla birlikte aynı zamanda ticari bir kuruluştur ve kendisinin devamı için kar ve sermaye şarttır. Süzgeçler de, medyanın bu ikili yapısı üzerinden oluşmaktadır.

Süzgeçlerin ilki ve önemlisi, medya mülkiyeti ile ilgilidir. Kapitalizmin hakim toplumsal formasyon olarak şekillenmesiyle sınıf kavramı ortaya çıkmıştır. Kapi-

talizmin ilk dönemlerinde, başka bir deyişle sermaye birikimini çok fazla sağlayamadığı, serbest piyasa koşullarının topluma tam olarak hakim kılınmadığı dönemde, işçi sınıfının yayın organları da bulunmakta ve işçiler üzerinde oluşturulan yanlış bilincin kırılmasında önemli bir işlev üstlenmektedir. Ancak daha sonra gazete çıkarmak piyasa koşullarına bırakılmış ve süreç sonunda küçük bir gazete bile çıkarmanın maliyeti yükselmiş, büyük sermaye sahiplerinin bile giremeyeceği bir işe dönüşmüştür.

Medya şirketleri piyasa ile giderek bütünleşmiş bunun sonucunda çapraz ve yatay tekeller oluşmuştur. Kapitalist ekonomik sistemin içerisinde ticari bir kuruluş olarak yer alan medya, ekonominin bütün alanlarında görülün tekelleşme eğilimlerinden nasibini almıştır. Medya şirketleri hem kendi içerisinde daha küçük olanları kapsayarak tekelleşirken; aynı zamanda sektör dışı alanların mülkiyetinde söz sahibi olduğu, bankalarla ve borsalarla ilişkili olan bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu ilişkiler içerisinde temel amaç kardır. Bu anlamda medya sahiplerinin çıkarlarının korunması haber için oluşturulan ilk süzgeçtir. Chomsky ve Herman'a göre, medya şirketleri çok büyük işletmeler olarak medya sahiplerinin ye piyasa ile kar amacı güden diğer güçlerin kesin kısıtlamalarına tabi olan çok zengin kişiler ve yöneticiler tarafından kontrol edilmektedir. Haberlere uygulanan ikinci süzgeç medyanın sermayeye dayalı bir olmasıyla bağlantılı olarak reklamlardır. Medya, piyasa ekonomisi içerisinde büyük sermaye gerektiren bir alan olmuştur. Bu anlamda sermaye sağlayan faktörlerden birisi, hatta en önemlisi reklamlardır (53).

Medya günlük haber taleplerini belli bir zaman dilimi içerisinde karşılamak için güvenilir haber hammaddesi akışına

muhtaçtır. Medyaya bu haber akışını sağlayan haber kaynakları, haberin oluşturulması aşamasında üçüncü süzgeçtir. Chomsky ve Herman, habercilerin kolay ulaşılabilecekleri, statüleri nedeniyle de güvenilirlik atfedilen sistemin seçkinleri ile medya kuruluşlarının ekonomik temelli zorunlu bir ilişki içerisinde bulunduğunu savunmaktadır. "Ekonomik zorunluluklar ve karşılıklı çıkarlar medyanın güçlü haber kaynakları ile ortak yaşamalı bir ilişki kurmasına neden olur"(59). Haberin geçtiği diğer süzgeçler ise tepki ve yatırımsal kurumlar ile denetim mekanizmasıdır. Medyanın bazen denetimden çıktığı durumlarda, özellikle hükümet tarafından tepki gösterilerek ve yetki kullanılarak medya hizaya getirilmektedir. Komünizm, medyanın araç görevini yerine getirdiği sınıfı tehdit etmektedir. Bu anlamda da önemli bir süzgeçtir (82).

Bütün bu süzgeçler medya kapılarından geçen haberleri daraltmaktadır. Nelerin haber olacağı ve nasıl yer alacağı bu süzgeçler doğrultusunda belirlenmektedir. Chomsky ve Herman, bunu ABD başınında Türkiye ve Polonya ile ilgili benzer bir olayın nasıl işlendiği üzerinden açıklamaktadır. ABD, Türkiye'de gerçekleşen 1980 darbesini desteklemiştir. Burada sendikal hakların kısıtlanmasıyla ilgili herhangi bir tepkisi olmamış ve haber olarak işlenmemiştir. Buna karşın sosyalist blok içerisinde yer alan Polonya'daki sendikal haklara getirilen kısıtlamalar önemli bir haber olarak yer bulmuş ve işlenmiştir.

Chomsky ve Herman propaganda modeli ile inceledikleri medyayı sonuç olarak şöyle değerlendirmektedir: "Medya gerçeği araştıran, huysuz, inatçı, her an her yerde hazır ve nazır, otoriteden bağımsız bir varlık kabul eden standart görüşün aksine, biz, medyanın gerçekten de belli bir toplumsal amaca hizmet ettiği gö-

rüşünü temel alan bir propaganda modeli uyguladık. Propaganda modeline göre medyanın temel amacı, topluma ve devlete egemen ayrıcalıklı grupların ekonomik, toplumsal ve siyasal gündemlerini halka aşılacak ve bunları savunmaktır"(100).

Propaganda Modeli'nin Eleştirisi

Kapitalizmin 1857-1860 dünya ekonomik krizinden sonra yaşadığı refah dönemi, bir yandan rekabetçi kapitalizmin hakim olduğu bir özellik gösterirken; diğer yandan da sermaye birikimi ve tekelleşme sürecinin içerisinde filizlendiği bir dönem olmuştur. Devletin ekonominin içerisinde etkin bir biçimde yer aldığı kapitalizmin bu döneminde, üretim yoğunlaşmış, tekeller doğmuş ve mali sermaye aracı görevinden yatırım yapan dev tekellere dönüşerek ekonomiye hakim olmuştur. Medya da ticari bir kuruluş olarak içerisinde şekillendiği ekonomik sistemden bağımsız düşünülemez. Medya da kapitalizmin yaşadığı bu değişimleri kendi içerisinde yaşamıştır. Önceleri yalnızca devletin tekelinde olan ve böylece kontrol edilen medya, tekelleşme döneminde önce sermayenin yatırım alanı olmuştur. Daha sonra ileri teknoloji kullanıldığından yoğun sermaye gerektiren bir alan olmuş ve finans sektörü ile bütünleşerek tekelleşmiştir. Bugün de ulusal ve uluslararası düzeyde haber akışı dev tekeller tarafından kontrol edilmektedir. Chomsky ve Herman'ın çalışması, tekelleşen medya yapısının içeriği nasıl etkilediğini ortaya koyması bakımından önemlidir. Tekelleşen medya, tekelleştiği oranda tek sesli olmuş ve farklı görüşlerin medyada temsil bulma olanağı ortadan kalkmıştır. Nelerin haber olacağına yani nelerin yaşandığına tekeller tarafından karar verilmektedir. CNN'in sahibi Ted Turner, "CNN'in ver-

mediği haber yaşanmamış demektir" diyerek bunu ortaya koymaktadır. David J. Sholle'nin tanımıyla, medya başat ekonomik üretim tarzına bağlı geniş anonim yapılar olmasıyla ideolojiktir (Sholle, 1999: 273).

Araçsalci Marksist yaklaşımla medya eleştirisi yapan Chomsky ve Herman, medyanın ekonomik yapısının medya içeriğini nasıl etkilediğini ortaya koymuş ancak medya içerikleri içerisinde ideolojinin yeniden üretiminin nasıl yaptığı noktasını eksik bırakmıştır. Bu yüzden iki temel nokta üzerinden eleştiri yapılacaktır. Birincisi izleyicinin konumlandırılışı, ikincisi ise medyanın ürettiği içerikleri değerlendirme dışı tutmasıdır.

Chomsky ve Herman, medyanın ürettiği içeriklerin değerlendirilmesi açısından izleyiciye pasif bir rol biçmektedir. Medya ürünleri üretilirken hedeflenen amaçlar, izleyiciler üzerinde tamamen geçerlidir. Medya, izleyicileri istedikleri gibi düşündürüp istediği gibi yönlendirebilmektedir. "Dikkatli ve şüpheci bir araştırmacının medyada kimi gerçekleri bulabileceği önermesinden yola çıkarak, medyada köklü bir taraflılıktan ve gerçeklerin fiilen örtbas edilmesinden söz edilemeyeceğini kanıtladığını iddia edenlere hak vermek olanaksızdır"(19).

Farklı yaklaşımların izleyicileri konumlandırışlarındaki farklılık medyanın etkisi ile ilgilidir. Araçsalci yaklaşım medya etkilerinin güçlü olduğunu, izleyicileri pasif olarak algılayışından dolayı savunmaktadır. Medya metinlerini üreten toplumsal üretim biçimi aynı zamanda izleyiciyi de etkilemektedir. İzleyicinin beklentilerini, değerlendirmelerini belirleyen üretim biçimidir. Yanlış bilinç üreten ideoloji aracılığı ile izleyici şekillenmektedir. Bu yüzden de izleyici medya içeriklerine karşı edilgen bir konumda bulunmaktadır.

Bu bakış açısı temelde ideoloji içerisinde özne konumlandırılmasıyla ilgilidir. Ekonomik altyapı her şeyi şekillendirdiği gibi özneyi de şekillendirmektedir. Bu görüşle bütün izleyiciler, ortak bazı değerler üzerinden tanımlanmaktadır. Oysa izleyiciler bir metni farklı yorumlayabileceği gibi, bir izleyici farklı zamanlarda aynı metni farklı şekillerde de yorumlayabilir. İzleyici, metinden haber üretim sürecinde hedeflenen amacın tam tersi bir anlam da çıkartılabilir metinden. Bir sınıf genellemesi içerisinde bu sınıfın içerisinde yer alan herkesin aynı özellikleri taşıdığı varsayımıyla yapılan bir değerlendirme, o sınıf içerisinde cinsiyetten, ırktan, yaştan vb. özelliklerden kaynaklanan farklılıkları görme şansını kaybetmektedir. İzleyiciler farklı özellikleri nedeniyle, metinleri farklı şekilde anlamlandırabilirler, aynı zamanda tüketilen ortam da anlamlandırma sürecinde etkilidir.

İzleyiciyi etkin bir durumda değerlendiren Hall, geleneksel medya çalışmalarının dayandığı gönderici/ileti/alıcıdan oluşan doğrusal modelin yerine; üretim, dolaşım, tüketim ve yeniden üretim sürecini koymaktadır. Bu süreç birbirinden ayrı ama 'eklemlenmiş kerteleler oluşturulup kortunmaktadır. İzleyici geniş anlamda haber üretim sürecinin bir parçasıdır. Hall izleyicilerin medya metinlerini üç şekilde okuduğunu belirtmektedir: Egemen ideolojinin yeniden üretildiği, metnin eleştiriye tabi tutulmaksızın olduğu gibi kabul edildiği okuma biçimi olarak 'egemen okuma'; okurların kimi görüşlere karşı çıkarak, kimilerini kabul ederek okuması şeklindeki 'tartışmalı okuma' ve metnin içindeki düz anlam ve yan anlamların tamamını fark ederek, iletii bütünüyle 'karşıt okuma' (İnal, 1995).

İkinci olarak, Chomsky ve Herman, medya içerikleri ve haberin üretim sürecini değerlendirerek bir çözümleme yapma-

maktadır. Liberal görüşün, medyanın siyasi iktidardan özerk olarak dördüncü güç tanımlaması tam tersi bir şekilde değerlendirilerek medyaya hiçbir özerklik atfedilmemektedir. Yapılan çözümlemede metin içeriklerinin dışarıda bırakılması ile ideolojinin nasıl kurulduğu değerlendirilmemiştir.

Liberal öğretisi, medya metinlerinin nesnellik ilkesine uyduğu takdirde gerçekliğin bilgisini ayna gibi yansıtabileceğini savunmaktadır. Haber ile yorum ayrımı yapıldığında ve haberci bu süreçte kendi öznel düşüncelerini dışarıda tuttuğunda nesnellik sağlanmış olmaktadır ve böylelikle gerçeğin bilgisi verilebilmektedir. Chomsky ve Herman nesnellik, propaganda modeli içerisinde yer alan süzgeçler olarak değerlendirmektedir. Oysa burada irdelenmesi gereken 'dil' dir. Mahmut Mutman, medyanın kurduğu dünyanın belli sorunları ortaya koyup, bunları belli biçimlerde ifade ettiğini ve belli sorunları dışarıda bıraktığını, bunu da açık sansür yöntemleri ile değil, dilsel ve retorik yollarla yaptığını savunmaktadır (Mutman, 1995:12). "Dil, bir cam şeffaflığı ile anlamları bir kişiden diğerine aktarmaz. Dolayısıyla kitle iletişim araçları da bir prizmadan ışığın geçmesinde olduğu gibi, üzerinde haber yazılan olayları kırar, diğer deyişle yeniden kurar. İçinde yaşadığımız dünya hakkında söylenen her söz, her düşünce, dilin dolayımını gerektirir ve uzlaşım bir gerçek, mutlak bir nesnellik, tarafsızlık aslında olanaksızdır" (İnal, 1995:114).

Ayrıca Chomsky ve Herman, medya çözümlemelerini yalnızca haber metinleri üzerinden yapmaktadır. Egemen söylem kendisini sadece haber metinlerinden değil, medyada yer alan farklı metinler üzerinden kurmaktadır. Medyada içerik olarak sunulan pembe dizilerden, talk show-

lara, durum komedilerine kadar sunulan bütün ürünlerde iktidarın farklı alanlardaki görünümü ve yeniden üretimi izler kit-leye sunulmaktadır. Örneğin, son zamanlarda Türkiye'de çok fazla izlenen bir dizi olan Çocuklar Duymasın da, babanın ve annenin konumu, çocuklarıyla olan ilişkileri ile bir yandan toplumda bugün hakim kılınan, iktidar olarak otoriter ve sevecen baba figürünü diğer yandan da modern aile prototipi pekiştirilmektedir. Modernliğin belli yanlarının aileye yansıdığı ev yaşantısında yine de otoriter baba konumunu korumaktadır. Dolayısıyla, bu örnekten de anlaşılacağı üzere farklı medya içerikleri incelenerek egemen söylemin nasıl yeniden üretildiği ortaya koyulabilir.

Özetlemek gerekirse, Chomsky ve Herman medyanın ekonomi-politiğini ortaya koyarak, içerikleri bununla bağlantılandırarak medya çözümlemesi yapmaktadır. Ortaya koydukları beş süzgeçten oluşan propaganda modeli ile medyada neyin haber olduğu, ve bunun neden kaynaklandığı açıklanmaktadır. Ancak medya içerikleri, değerlendirme dışında bırakılmaktadır. Bütün süreçleri ekonomi ile bağlantı kurarak, ekonominin ilk kertelede belirleyiciliğini ortaya koyarak açıklama yoluna gidilmektedir. Örneğin, haberde kullanılan kaynakların ekonomik zorunluluk nedeniyle yapılan bir seçim olduğu belirtilmektedir. Ancak bir işçi eylemiyle ilgili olarak sendika başkanıyla, hükümet yetkilisinin kaynak olarak kullanılmasında ekonomik herhangi bir fark olamayacağı ortadadır. Burada önemli olan kimin sözlerinin medya aracılığı ile ne şekilde dolayımına sokulacağıdır. Sonuç olarak, ekonominin belirleyiciliğinde değerlendirme yapıldığından, medya içeriği çözümlemesi eksik bırakılmaktadır.

Kaynakça

- İnal, Ayşe (1995). "Yazılı Basın Haberlerinde 'Yapısal Yanlılık Sorunu.'" *Toplum ve Bilim* 67.
- İnal, Ayşe (1995). "Kültürel Çalışmalar ve İzleyici Sorunu Üzerine." *Kuram* 8.
- İnal, Ayşe (1999). "Medya, Dil ve İktidar Sorunu: İletişim Çalışmalarında Medya ve Siyaset İlişkisini Nasıl Tartışmalıyız?" *İletişim* 3.
- Mutman, Mahmut (1995). "Televizyon Nasıl Sorgulanmalı?" *Toplum ve Bilim* 67.
- Sholle, David J. (1999). "Eleştirel Çalışmalar: İdeoloji Teorisinden İktidar ve Bilgiye." *Medya İktidar İdeoloji*. Mehmet Küçük (der.) (çev.) içinde. Ankara: Ark Yayınları

Etik: Kötülük Kavrayışı Üzerine Bir Deneme
Alain Badiou (2004). Çev. Tuncay Birkan. İstanbul: Metis Yayınları. 180 sayfa.

Derya Erdem

Etik mesele, Batıda uzun zamandır (özellikle son otuz yıldır) pek çok düşünürün ilgi odağı oldu. Çoğu eserde, Varlık/varlık, yaşam, insan, evren, siyaset, kültür gibi kavramlar/alanlar (yeniden ve yeni tartışmalarla) neredeyse bu mesele üzerinde temellendirildi. Günümüzde de bu kuramsal tartışmalar, yaratıcı ve ufuk açıcı niteliğiyle olanca canlılığını sürdürüyor. Ancak yaratıcı tartışmalarla düşünsel iklimin hem bakir alanlarında hem de mevcut yapısında gedikler açan eserler bir yana bırakıldığında, etik meseleye olan "mesafe", iç ve dış sorunlarıyla ilgili siyasaları bakımından hem üçüncü dünya ülkelerinin, hem de pek çok mahut Batılı ülkenin ciddi bir sorunu olarak karşımıza çıkıyor. Günümüzde bütün dünyanın gözlerini çevirdiği Ortadoğu'da yaşanan savaş, katliam, tehcir, işkence, kısacası fena bir habasetle, hemen yanibaşımızda, (Türkiye'de) baskı, şiddet, işkence gibi Y. Türker'in (2004) ifadesiyle "fotoğrafi çekilmemiş hikâyeler" in¹ yaşanması, yani yaşamın pek çok alanında fotoğraflanmış ya da fotoğraflanmamış "kötülük(ler)", bir kez daha "etik" sorununun gerek siyaset, gerekse felsefe içinden yapılan tartışmalar içinde ne kadar hayati bir önem taşıdığı, kötülüğün görüngülerini, nasıl olup da bir kötülüğün zuhur ettiğini, verili bir Kötü'nün, Kötülük'ün var olup olmadığını, bunlara dayalı siyasaları, bu minvalde süregiden muhalif ve statükocu tavırları ve eylemleri kavramsallaştırmak ve adlandırmak, kısacası tutarlı bir kuram oluşturmak ise oldukça zor görünüyor.

Fransalı düşünür Alain Badiou'nun "etik" çalışması, her eserde olduğu gibi

eleştirilebilir, tartışılabilir yönlerine rağmen, tam da böyle "zor" bir görevi yerine getirmeyi, bu bağlamda alana önemli bir katkı sağlamayı hedefliyor. Özellikle son birkaç yıl içinde eserlerinin İngilizceye çevrilmesiyle birlikte sadece İngiltere ve Amerika'daki düşünürler arasında değil, üniversite öğrencileri ve farklı çevrelerden de yoğun ilgi gören Alain Badiou, "Etik" çalışmasıyla birlikte adı daha sıklıkla gündeme gelen ve kitabında geliştirdiği farklı argümanlarla yeni tartışmalara yol açan ve sadece teoride değil, eylemsel alanda da aktif kişiliğiyle öne çıkan bir akademisyen-müellif-militan olarak tanınıyor. Badiou, üzerinde çok konuşulan kitabının giriş bölümünde temel iki amacını: etik olgusunun tam mahiyetinin ne olduğunu incelemek ve bu haliyle etiğin aslında saf bir nihilizmle, düşüncenin kendisini inkâr etme tehdidiyle aynı kapıya çıktığını göstermeye çalışmak; daha sonra da "etik" teriminin bu anlamına karşı çıkıp, çok farklı bir anlam, kelimeyi soyut kategorilere (İnsan, Hak/Hukuk, Öteki, vb.) bağlamak yerine, tikel durumlara göndermenin, onu kurbanlara duyulan merhametin bir veçhesine indirmek yerine, tekil süreçlerin kalıcı düsturu haline getirmenin, vicdan sahibi bir muhafazakârlığın sahası haline getirmek yerine, çoğul hakikatlerin kaderiyle ilgili hale getirmenin gerekliliğini göstermek (18-19) olarak belirliyor. Bu bağlamda kitabın "İnsan Var mıdır?" başlıklı birinci bölümünde, etik teriminin günümüzde insan haklarıyla, ya da onun türevi olarak canlı varlıkların haklarıyla ilgili genel kullanımına karşı çıkan Badiou, insan haklarının ve soyut anlamda etiğin hümanizminin hayali yapılardan -ideolojilerden- ibaret olduğu (22) gerekçesiyle anti-hümanizmin sıkı bir savunusuna soyunuyor. Bunu yaparken de, İnsan'ın baştan verili doğal ya da tinsel hiçbir kimliği ya da tözü olmadığını, genel, evrensel bir

insan öznesi koyutlanamayacağını, dolayısıyla bu fikri temellendirebilecek insan hak ve ödevleri listelerinin hiçbir dayanağı ya da normu olmadığından yola çıkıyor. Eğer insan bu haliyle ele alırsa, etik tarafından işkence ve zulme yani kötülüğe maruz kalan ya da kalma potansiyeli olan bir mağdur "kurban" olarak sadece etten kemikten oluşan iki ayaklı ölümlü bir insan-hayvan statüsüne indirgenir ki, günümüzde insan hakları etiğinin temelinde yer alan tam da budur: İnsanı sadece yaşayan ve ıstırap çeken, ölüme direnen bir organizma, bir kurban olarak hayvani yönüyle eşitlemek, dolayısıyla ona yapılan kötülüğün evrensel olarak tanınması için mutabakata varılmış bir "kötülük" listesi oluşturmak ve bu kötülüğe karşı harekete geçmek. Badiou ise insanın sıradan bir hayvan türü olduğunu, ölümlü ve yırtıcı olduğunu kabul etmekle birlikte, insanı hayvani doğasıyla yani sadece bu yönüyle ele almanın aslında tam da bu nedenden dolayı, cellat rolündeki insanı da, kurban rolündeki insanı da daha değerli kılmaya çalışmaya işaret ediyor. Ona göre eğer insan, canlılar dünyasında ayrı bir yere konacaksa, eğer "İnsan"ı düşünmeye kararlıysak, onu bulacağımız yer, kurban kimliğiyle örtüşmeyen bir şeyin gösterdiği neredeyse anlaşılabilir bir dirençle, en kötü şartlarda bile (yazar bu konuda zindan ve kamplardaki işkenceleri örnek gösteriyor) neyse o kalma doğrultusundaki inatçı kararlılıktan gelen bir hayvan olmasını sağlayan şeyde bulunan İnsan olmalıdır (27).

Neyse o, yani tam da bir kurbandan başka bir şey, bir ölüm-için-varlıktan başka bir şey ve dolayısıyla "ölümlü bir varlıktan başka bir şey." Bir ölümsüz: İnsanın başına gelebilecek en kötü durumlar; O kendini hayatın karmakarışık ve zorbaca akışı içinde ayrı bir yere koyabildiği süreçte, onun böyle olduğunu, yani ölümsüz olduğunu gösterir. İnsanın herhangi bir